

27 marca br. w siedzibie Ministerstwa Zdrowia z inicjatywy Związku Powiatów Polskich odbyło się spotkanie delegacji Związku Powiatów Polskich z przedstawicielami resortu zdrowia i Narodowego Funduszu Zdrowia.

Związek Powiatów Polskich reprezentowali: Andrzej Płonka, prezes Zarządu ZPP, starosta bielski; Jan Grabkowski, wiceprezes Zarządu ZPP, starosta poznański; Andrzej Nowicki, członek Zarządu ZPP, starosta piski; Lucyna Sokołowska, członek Zarządu Powiatu Rzeszowskiego; Ludwik Węgrzyn, ekspert ZPP. Obecny był także Rudolf Borusiewicz, dyrektor Biura ZPP oraz Bernadeta Skóbel, radca prawny w Biurze ZPP.

Resort reprezentował Maciej Miłkowski, podsekretarz stanu w Ministerstwie Zdrowia wraz ze współpracownikami. W spotkaniu uczestniczył również Andrzej Jacyna, prezes Narodowego Funduszu Zdrowia.

Statystyki szpitali powiatowych

Prezes Zarządu ZPP Andrzej Płonka przedstawił skład delegacji ZPP, wskazując, że jest to reprezentacja wszystkich opcji politycznych. Następnie wraz z pozostałymi przedstawicielami ZPP nakreślili ogólną sytuację szpitali powiatowych. Podkreślali, że w ostatnich latach uległa ona znacznemu pogorszeniu a szpitale tracą płynność.

Mec. Bernadeta Skóbel przedstawiła przygotowaną przez Związek Powiatów Polskich analizę danych z 98 szpitali pochodzących z ankiet zebranych przez Ogólnopolski Związek Pracodawców Szpitali Powiatowych. Wynika z niej, że w porównaniu do roku 2017 tylko 12% jednostek biorących udział w badaniu poprawiło wynik finansowy, w 88% jednostek uległ on pogorszeniu.

W 2017 r. jednostki biorące udział w badaniu zakończyły rok finansowy z ogólnym wynikiem finansowym -77 841 133 zł, natomiast w roku 2018 szpitale te zanotowały ogólny ujemny wynik finansowy opiewający na sumę -256 505 651 zł. Co oznacza, że badanych jednostkach suma ujemnych wyników finansowych wzrosła trzykrotnie.

Można zauważyć również pogorszenie się sytuacji finansowej podmiotów leczniczych, które jeszcze na koniec 2017 r. odnotowały dodatni wynik finansowy, a rok 2018 r. zamknęły ze stratą. Dotyczyło to 24 jednostek biorących udział w badaniu.

W ankiecie brały udział zarówno spółki prawa handlowego, jak i SP ZOZ. Dane o stracie do pokrycia przez podmiot tworzący po uwzględnieniu kosztów amortyzacji dotyczą tylko tej drugiej grup i jest to kwota 142 mln zł.

W 2018 r. nastąpił wzrost udziału kosztów osobowych w ogólnych kosztach prowadzenia działalności przez podmioty lecznicze z 61% do 63%. Ponadto koszty wynagrodzeń rosną w szybszym tempie niż inne koszty (w 2018 w porównaniu do 2017 o 13%). Jest to ważny wskaźnik, bowiem świadczy o tym, jak duży wpływ na kondycję finansową podmiotów leczniczych mają decyzje w sprawie wzrostu wynagrodzeń. Jeżeli chodzi o koszty wynagrodzeń, to łączny wzrost kosztów osobowych w badanych szpitalach wyniósł 440 mln zł, dodatkowe środki na pokrycie kosztów wynagrodzeń wyniosły 268 mln zł, zatem z własnych środków podmioty lecznicze musiały zabezpieczyć 136 mln na pokrycie wzrostu kosztów osobowych. Wzrost kosztów usług outsourcingowych w stosunku do 2017 r. wyniósł 45 mln zł.

W związku z wejściem w życie rozporządzenia Ministra Zdrowia z 12 października 2018 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu leczenia szpitalnego wprowadzającego normy zatrudnienia pielęgniarek w przeliczeniu na jedno łóżko w badaniu zapytano również o planowaną liczbę łóżek. Na pytanie dotyczące planowanej likwidacji łóżek odpowiedzi udzieliły 92 szpitale, z których 73 zadeklarowały likwidację 2 557 łóżek. Szacujemy, że w całej Polsce w szpitalach powiatowych zniknie 5 tys. łóżek.

Minister Maciej Miłkowski przyznał, że powiaty nie mają łatwej sytuacji. Mają bowiem, wiele zadań do wykonania nie tylko w sferze ochrony zdrowia, ale i w innych takich jak choćby oświata czy opieka społeczna. Polska na tle innych krajów unijnych dysponuje niższymi nakładami na ochronę zdrowia.

Wynik finansowy NFZ i zmiany wycen

Prezes NFZ Andrzej Jacyna przedstawił prognozę poprawy sytuacji finansowej szpitali w kolejnych krokach, które będą mogły być zrealizowane w związku z rzetelną prognozą wpływów NFZ. Prezes Jacyna zapewniał, że wynik finansowy NFZ jest dużo lepszy niż zakładano. Jest bowiem na poziomie 2 mld zł za rok poprzedni. To są środki, które znajdują się w Funduszu Zapasowym i mogą być użyte w drugim półroczu.

Jak podsumował prezes NFZ, rozliczenie świadczeń za pierwsze półrocze zamknie się kwotą dodatkowych 2 mld zł, z czego 40% zostanie przeznaczonych na szpitale.

Pierwsza zmiana wycen nastąpi prawdopodobnie dla większości oddziałów do Świąt Wielkanocnych a wypłata formalnie nastąpi do końca kwietnia br. Druga zmiana wycen w roku nastąpi w lipcu a ich wypłata w sierpniu. Niewykluczona jest kolejna zmiana – we wrześniu br.

Rozliczenie nadwykonań nastąpi także w kwietniu.

Prezes NFZ podkreślił, że szpitale powiatowe są jedyną grupą szpitali, które się konsolidowały i dzięki temu są partnerem do rozmów. Podziękował za takie działania, ponieważ ich efektem są materiały przygotowane przez Związek Powiatów Polskich oraz Ogólnopolski Związek Pracodawców Szpitali Powiatowych, obrazujące rzetelnie sytuację finansową szpitali powiatowych. Takich danych w stosunku od innych grup szpitali resort nie otrzymał.

Karty zgonu

Kolejnym tematem poruszonym podczas spotkania było stwierdzanie zgonów. Od dawna przedstawiciele samorządów zabiegali o przygotowanie nowej regulacji w tym zakresie, gdyż ta, która obecnie obowiązuje pochodzi z roku 1959 i odbiega od realiów. Z zadowoleniem przedstawiciele powiatów przyjęli informację, że 25 marca br. taki projekt został przygotowany przez resort zdrowia.

Dyżury aptek

Mówiono ponadto o problemie pełnienia dyżurów nocnych przez apteki ogólnodostępne. Chodzi o regulację lokowania i finansowania nocnych dyżurów. Ministerstwo Zdrowia poinformowało, że pracuje nad nowymi rozwiązaniami legislacyjnymi i w najbliższym czasie przedstawi propozycje rozwiązań.

Podczas spotkania ustalono, że takie spotkania, jak to, będą się kontynuowane w niezmienionym składzie, który tworzą przedstawiciele Narodowego Funduszu Zdrowia, Ministerstwa Zdrowia i Związku Powiatów Polskich.

Komentarz Andrzeja Płonki - prezesa Zarządu ZPP:

Kwestie ochrony zdrowia są mi szczególnie bliskie, ponieważ zanim zostałem Prezesem Zarządu Związku Powiatów Polskich, jako wiceprezes aktywnie zajmowałem się ochroną zdrowia, przewodnicząc zespołowi tematycznemu Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Teraz, w tak trudnej dla szpitali powiatowych sytuacji, zabiegałem o spotkanie z przedstawicielami resortu zdrowia, aby dyskutować o możliwościach jej poprawy. Jestem zadowolony, że do takiego spotkania doszło. Jako strona samorządowa byliśmy do niego dobrze merytorycznie przygotowani. Przedstawiliśmy konkretną analizę i dane, które z pewnością będą pomocne Ministerstwu. Widzę także pewną wolę dialogu po stronie rządowej. Prezes NFZ dostrzega konieczność poprawy sytuacji, w jakiej znalazły się szpitale powiatowe w ubiegłym roku. Mam nadzieję, że praca, która rozpoczęła się na tym spotkaniu będzie również konstruktywnie kontynuowana na kolejnych spotkaniach. Jako prezes Zarządu ZPP deklaruję obecność i dalsze zaangażowanie.